

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ  
для самостійної роботи студентів  
та виконання контрольної роботи  
з дисципліни  
«МЕТОДИКА ДОСЛІДНОЇ СПРАВИ У РИБНИЦТВІ»  
Заочна форма навчання**

**Одеса – 2019**

**«Методика дослідної справи у рибництві».** Методичні вказівки, для самостійної роботи студентів та виконання контрольної роботи з дисципліни «Методика дослідної справи у рибництві» / Біляков І.В., Безик К.І. Одеса, ОДЕКУ, 2019. 38 с.

## ЗМІСТ

<b>ПЕРЕДМОВА</b> .....	4
<b>1 ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА</b> .....	5
<b>1.1</b> Зміст дисципліни .....	5
<b>1.2</b> Перелік навчальної літератури .....	5
<b>2 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ</b> <b>СТУДЕНТІВ</b> .....	6
<b>3 ПОВЧАННЯ ПО ВИВЧЕННЮ ТЕОРЕТИЧНОГО</b> <b>МАТЕРІАЛУ</b> .....	6
<b>4 ВИКОНАННЯ МІЖСЕСІЙНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ</b> <b>РОБОТИ</b> .....	12
<b>4.1</b> Вимоги до виконання міжсесійної контрольної роботи .....	13
<b>4.2</b> Варіанти міжсесійної контрольної роботи .....	13
<b>5 ОРГАНІЗАЦІЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО</b> <b>КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ</b> .....	35
Додаток .....	37

## ПЕРЕДМОВА

Дисципліна «Методика дослідної справи у рибництві» відноситься до професійно-практичного циклу рівня ВО бакалавр.

Самостійна робота студентів забезпечується спеціальними методичними розробками і консультативною допомогою викладача.

В результаті вивчення дисципліни «методика дослідної справи у рибництві» студенти повинні знати

- планування і проведення польових та експериментальних досліджень,
- складання календарного плану та структури дослідів,
- принципів постановки рибогосподарських досліджень,
- основних етапів здійснення рибогосподарського експерименту.

На основі отриманих теоретичних знань студенти повинні вміти:

- готувати лабораторний посуд;
- розраховувати та готувати консерванти та хімічні реактиви для проведення досліджень;
- працювати на лабораторному обладнанні та приладах (фотоелектроколометрах, рН – метрах, спектрометрах, центрифугах) та інших;
- володіти сучасними загальноприйнятими в рибогосподарських дослідженнях методами оцінки стану природної кормової бази та їхтіофауни;
- здійснювати планування та розробляти методологію, організувати проведення польових та акваріальних експериментів;
- грамотно вести документальне оформлення процесу ведення експерименту;
- складати калькуляцію кошторисної вартості науково – дослідної роботи;
- здійснювати розрахунки очікуваного економічного ефекту від використання науково – технічної продукції;
- здійснювати біометричну обробку цифрових матеріалів, отриманих в польових і акваріальних дослідях;
- систематизувати, аналізувати та узагальнювати отримані матеріали досліджень, інтерпретувати їх та робити відповідні висновки.

# 1 ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

## 1.1 Зміст дисципліни

Навчальна дисципліна «Методика дослідної справи у рибництві» відноситься до професійно-практичного циклу підготовки бакалаврів.

Метою вивчення дисципліни «Методика дослідної справи у рибництві» є теоретичне освоєння прийомів і методів дослідної роботи й придбання практичних навичок у постановці й рішенні завдань наукового дослідження. Освоєння дисципліни спрямоване на оволодіння навичками збору інформації, проведення експерименту, обробки отриманих результатів і розвитку здатностей до самостійного рішення дослідницьких завдань.

Ця дисципліна базується на фундаментальному наукознавстві та методології природничих наук.

Значна увага при вивченні дисципліни приділяється ознайомленню студентами прийомами систематизації, біометричної обробки, аналізу і узагальнення отриманих цифрових даних та підготовки відповідних матеріалів, їх публікації, патентування тощо.

Отримані знання з дисципліни «Методика дослідної справи у рибництві» будуть використані при подальшому вивченні дисциплін в рамках курсу підготовки бакалаврів: «Аквакультури природних водойм», «Іхтіології (загальної та спеціальної іхтіології)», «Годівля риб» та ін., а також при штучному та природному відтворенні риб.

Загальний обсяг навчального часу, що припадає на вивчення дисципліни визначається затвердженням у встановленому порядку навчальному плані.

Вивчення дисципліни закінчується заліком, під час якого студенти відповідають на запитання, які сформульовані у білетах.

## 1.2 Перелік навчальної літератури

### *Основна*

1. Пентиліук Р.С., Романенко К.І. Методика дослідної справи у рибництві: Конспект лекцій. – ОДЕКУ, 2014. – 71 с. [eprints.library-odeku.edu.ua](http://eprints.library-odeku.edu.ua).
2. Пентиліук Р.С., Романенко К.І. Методика дослідної справи у рибництві: Методичні вказівки для СРС. – ОДЕКУ, 2014. – 26 с. [eprints.library-odeku.edu.ua](http://eprints.library-odeku.edu.ua).

3. Пентилюк Р.С., Романенко К.І. Методика дослідної справи у рибництві: Методичні вказівки для лабораторних робіт . - ОДЕКУ, 2014. – 40 с. [eprints.library-odeku.edu.ua](http://eprints.library-odeku.edu.ua).
4. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень-навчальний посібник. – Київ:Видавничий Дім „Слово”, 2003. – 240 с.
5. Білуха М. Т. Основи наукових досліджень: Підручник. — К.: Вища шк., 1997. — 271 с.
6. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. – К.РНЦ "ДІНІТ", 2000. – 259 с.
7. [www.library-odeku.16mb.com](http://www.library-odeku.16mb.com)

#### *Додаткова*

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи України. Підручник. – К.: Либідь, 1998. – 560 с.
2. Философия и методология науки: Учеб. пособие для студентов высших учебных заведений / под ред. В.И. Купцова. – М., 1996.

## **2 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

Під час вивчення теоретичного матеріалу дисципліни «Методика дослідної справи у рибництві» студент повинен ознайомитись з темами.

Кожна тема потребує вивчення певних розділів теоретичного матеріалу за конспектом лекцій. Питання для самоконтролю повинні допомогти студентам у засвоєнні визначеного матеріалу.

У разі виникнення питань студенти звертаються до викладача на кафедрі або за електронною адресою кафедри Водних біоресурсів та аквакультури Одеського державного екологічного університету [biores@odeku.edu.ua](mailto:biores@odeku.edu.ua).

## **3 ПОВЧАННЯ ПО ВИВЧЕННЮ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ**

### **ТЕМА 1 ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ СВІТОВОЇ НАУКИ. СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА НАУКА**

Визначення предмету методика дослідної справи у рибництві. Перші елементи науки стародавнього світу. Пізнання і перші спроби перетворювання навколишнього світу. Механізм наслідування накопичених відомостей та його вдосконалення. Виникнення першої форми науки (античного світу), її предмет та особливості. Геоцентрична система

побудови світу. Методи наївної діалектики і стихійного матеріалізму. Сучасна наука та її основні ознаки: систематизовані знання, наукова проблема, об'єкт і предмет дослідження, практична значущість процесу, що вивчається.

### **Додаткові питання для самоперевірки**

1. Назвіть основні етапи становлення світової науки.
2. Що передбачає класифікація наук?
3. Охарактеризуйте наукову школу, її ознаки.

### **Список літератури:**

*Основна:* [1 – стор. 10-15, 2 – стор. 4-37, 3]

*Додаткова:* [1]

## **ТЕМА 2 ПРОЦЕС НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЙОГО ЕФЕКТИВНІСТЬ**

Основні постулати формування наукової думки. Важливість пояснення думки з позицій науки. Наукове відкриття як загальна праця та сумарне відтворення людських успіхів у пізнанні світу. Наукове дослідження як форма здійснення розвитку науки. Основні характеристики наукового дослідження: об'єктивність, відтворюваність, доказовість і точність. Фундаментальні (теоретичні) наукові дослідження. Прикладні наукові дослідження. Об'єкт дослідження. Предмет дослідження. Мета дослідження.

### **Додаткові питання для самоперевірки**

1. У чому полягає процес наукового пізнання?
2. Схарактеризуйте пізнання, його види та структурні елементи.
3. Якими ознаками характеризується наукова діяльність?
4. Дайте визначення наукової ідеї, гіпотези, теорії, закону.
5. Сформулюйте види, функції та предмет наукової діяльності

### **Список літератури**

*Основна:* [1 – стор.60-102, 2 – стор. 39-101, 3]

*Додаткова:* [1]

### **ТЕМА 3 НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ**

Науково-дослідницька діяльність студентів як найважливіший засіб підвищення якості підготовки і виховання спеціалістів з вищою освітою, Вимоги до підготовки кадрів. Підвищення якості підготовки спеціалістів Нові форми та методи проведення навчального процесу. Наукові дослідження на стику різних наук. Цілеспрямоване виконання наукових досліджень у гуртках студентського наукового товариства, аспірантів та молодих учених у вищому навчальному закладі. Оцінка ефективності науково-дослідних робіт. Уточнення проблеми (теми) і складання змісту науково-дослідної роботи. Розширення масштабів наукової роботи у вищих навчальних закладах (ВНЗ).

#### **Додаткові питання для самоперевірки**

1. Які є форми науково-дослідної роботи студентів?
2. Які повні вимоги до виконання курсової роботи?
3. В чому особливості виконання дипломної роботи?
4. Які основні вимоги до дипломної роботи?
5. Структура та алгоритм написання курсової (дипломної) роботи.
6. Які вимоги до формування тексту курсової (дипломної)

#### **Список літератури**

*Основна:* [1 – стор. 30-50, 271-280, 2 – стор. 103-140, 3]

*Додаткова:* [1]

### **ТЕМА 4 МЕТОДИ ТА ТЕХНІКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Методика як засіб досягнення мети, спосіб дослідження явища, який визначає планомірний підхід до їх наукового пізнання та встановлення істини. Методи наукового пізнання як систему регулятивних принципів практичної і теоретичної діяльності людини. Діалектичний метод. Емпіричний та теоретичний підходи. Спостереження як метод наукового пізнання. Порівняння як метод наукового пізнання. Узагальнення як логічний процес переходу від одиничного до загального чи від менш загального до більш загального знання. Вимірювання як процедура



визначення числового значення певної величини за допомогою одиниці виміру. Основні елементи вимірювання: об'єкт вимірювання, еталони, вимірювальні прилади, методи вимірювання. Фізичні методи. Поетапне дослідження об'єкта. Збір фактичного матеріалу і його первинна систематизація. Моделювання як непрямий, опосередкований метод наукового дослідження об'єктів пізнання.

#### **Додаткові питання для самоперевірки**

1. Що таке об'єкт, предмет та фактори наукового дослідження?
2. Дайте визначення емпіричних завдань і методів дослідження.
3. Які ви знаєте етапи вивчення наукових джерел?
4. Які вимоги до вибору та обґрунтування актуальності теми?
5. Які структурні елементи теорії пізнання?
6. Дайте визначення поняття, положення, судження.

#### **Список літератури**

*Основна:* [1 – стор. 24-28, 2 – стор. 152-160, 3]

*Додаткова:* [1]

### **ТЕМА 5 ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ В НАУКОВО-ДОСЛІДНІЙ РОБОТІ**

Аналіз інформаційних матеріалів. Форми обслуговування читачів у бібліотеках. Інформаційно-пошуковий апарат бібліотеки. Інформаційно-пошукова мова (ІПМ) бібліотечно-бібліографічного типу: універсальна десяткова класифікація (УДК) і бібліотечно-бібліографічна класифікація (ББК). Книжкова палата України, Український інститут науково-технічної. Особиста організація роботи дослідника. Етапи вивчення наукових джерел інформації. Загальне ознайомлення з вирішенням наукової проблеми.

#### **Додаткові питання для самоперевірки**

1. Поняття про наукову інформацію.
2. Види та ознаки наукової інформації.
3. Що Ви розумієте під системою опрацювання інформаційних джерел?
4. Інформаційно-пошукова мова бібліотек УДК, ББК.

5. Поняття та види каталогів.
6. Використання автоматизації та ЕОТ. Недоліки інформації WEB.
7. Техніка опрацювання інформації.
8. Бібліографічний опис літератури. Які вимоги до оформлення?

### **Список літератури**

*Основна:* [1 – стор. 311-325, 2 – стор. 160-170, 3]

*Додаткова:* [1 – 3]

## **ТЕМА 6 ОФОРМЛЕННЯ ТА ФОРМИ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ**

Наукова публікація як спосіб доведення інформації до громадськості за допомогою преси, радіомовлення, телебачення; розміщення в різних виданнях (газетах, книгах, підручниках). Головні функції публікацій. Особливе значення наукових публікацій у формі друкованих видань. Державний стандарт України. «Видання. Основні види. Терміни та визначення». Типи наукових видань. Науковий журнал як джерело матеріалів досліджень теоретичного або прикладного характеру. Цільове призначення наукових журналів. Науково-практичні журнали. Науково-теоретичні журнали. Науково-методичні журнали. Авторські свідоцтва на винаходи, державні стандарти, промислові зразки, рукописи праць депонованих в установах державної системи науково-технічної інформації та анотованих в наукових журналах. Тези. Тези доповіді. Вимоги до тез. Алгоритм написання тез.

Методичні прийоми викладу наукового матеріалу. Послідовний, цілісний та вибіркового методи. Етапи написання наукової праці.

Наукові результати. Вимоги до них. Апробація. Конференція як найбільш поширена форма обміну інформацією за певною тематикою.

### **Додаткові питання для самоперевірки**

1. Що таке наукова публікація та її основні види?
2. Монографія: поняття, алгоритм написання.
3. Наукова стаття, вимоги до її оформлення.
4. Що таке авторський, друкований та обліково-видавничий аркуш.
5. Які відмінності між дисертацією і монографією?

6. Тези доповіді, алгоритм тези.
7. Реферат, алгоритм його підготовки.
8. Які вимоги до написання рецензії?
9. Доповідь, види та вимоги до підготовки.
10. Яка структура звіту про НДР?
11. Які форми звітності з наукових дослідженнях?
12. Форми впровадження результатів наукового дослідження

### **Список літератури**

*Основна:* [2 – стор. 170-175, 3]

*Додаткова:* [1-3]

## 4 ВИКОНАННЯ МІЖСЕСІЙНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота з навчальної дисципліни «Методика дослідної справи у рибництві» має бути виконана у відповідності до вимог модульно-накопичувальної системи організації навчального процесу дистанційної форми навчання. Вона є основним поточним засобом контролю діяльності студента з опрацювання і засвоєння теоретичної та практичної частини навчальної дисципліни «Методика дослідної справи у рибництві» у міжсесійний період.

Контрольна робота виконується студентом у міжсесійний період (приблизно 9 місяців), тому відповідно **кожні 4 місяці** студент повинен виконувати **по 1 частині** міжсесійної контрольної роботи та відсилати її для перевірки викладачем на електронну адресу **biores@odeku.edu.ua** у такі терміни:

- першу частину КР (відповіді на теоретичні питання) – **до 20 січня;**
- другу частину КР (відповіді на тестові завдання) – **до 20 травня;**

**Тема електронного листа** повинна містити прізвище та ініціали студента, курс, спеціальність, номер залікової книжки. Зразок теми листа: Кулаков А.Г. 1 курс, спеціальність, № 2346.

**Файли** з кожною частиною контрольної роботи повинні мати назву, з якої буде чітко зрозумілий адресат (прізвище студента) та порядковий номер частини контрольної роботи (1,2). Зразок назви файла: 1Кулаков А.Г., 2Кулаков А.Г.

Викладач, в свою чергу, перевіряючи кожну з двох частин контрольної роботи, відсилає на електронну адресу студента рецензію з позитивним відгуком (у разі виконання контрольної роботи за всіма вимогами) чи з зазначеними зауваженнями та рекомендаціями щодо доповнення чи переробці роботи.

У разі **недотримання** студентом **строкових умов** виконання міжсесійної контрольної роботи в електронному варіанті, оцінювання викладачем буде виконуватися за принципом - не більше **50 балів** за КР (навіть при наявності позитивних рецензій на усі 2 частини КР).

Студент виконує той **варіант контрольної роботи**, який відповідає **останній цифрі номера його залікової книжки**. Контрольна робота виконується виключно українською мовою та складається з **двох теоретичних питань**, які представляють один з розділів теоретичного змістовного модуля.

**Максимальна оцінка** за виконання міжсесійної контрольної роботи дорівнює **100 балів**.

Вибір варіанта контрольної роботи здійснюється за **останньою цифрою номеру залікової книжки**.

## 4.1 Вимоги до виконання міжсесійної контрольної роботи

**Контрольна робота обов'язково повинна складатися з:**

- 1) викладення змісту теоретичного питання (його сутності) (1-2 аркушів формату А4 для кожного теоретичного питання);
- 2) відповідей на тестові завдання;
- 3) переліку джерел (не менше 4), які були використані для кожного з двох теоретичних питань окремо;
- 4) особистого підпису (лише для остаточного *роздрукованого* варіанту міжсесійної контрольної роботи).

Міжсесійна контрольна робота та її остаточний варіант виконується 14 кегелем, шрифтом Times New Roman, міжрядковим інтервалом – одинарним, поля – звичайні (верхнє та нижнє – 2 см, лїве – 3 см, правє – 1,5 см).

Контрольну роботу після її виконання у повному обсязі (усїх двох частин), перевїрки викладачем та отримання позитивної рецензїї в електронному варіанті та роздрукованим титульним аркушем перед початком відповідної залїково-екзаменацїйної сесїї здати на кафедру Водних біоресурсів та аквакультури (каб.707) для реєстрацїї. Зарахована робота (з балом не менш 50) є допуском до залїку. Не зарахованї роботи доопрацьовуютьсѐ студентом згїдно зауважень викладача.

## 4.2 Варіанти міжсесійної контрольної роботи

### Варіант 0

#### Питання

1. Назвіть основні етапи становлення світової науки.
2. Схарактеризуйте пізнання, його види та структурні елементи.

#### Тестове завдання

1. **Цїль наукового дослідження?**
  - а) Дослідження факторів довкілля і вплив їх на життєдіяльність людини;
  - б) Визначення конкретного об'єкту і достовірне дослідження його структури;
  - в) Розкриття і узагальнення різних наукових відкриттів;
2. **Як Класифікують наукові дослідження?**
  - а) Загальні і загальнонаукові;
  - б) Фундаментальні і прикладні;
  - в) Цїльові і матеріальні;
3. **Наука включає такі рівні**
  - а) Теоретичний рівень, емпіричний рівень, організація знань;
  - б) Суспільний рівень, вільний рівень, логічний рівень;

- в) Теоретичний рівень, знаменний рівень, одиничний рівень;
- 4. Яким вимогам повинна відповідати гіпотеза?**
  - а) Науковий доказ, правильність і чіткість, компетентність;
  - б) Складність, документальний доказ, дотримання наукових правил;
  - в) Ревалентність, перевіряємість, сумісність, простота;
- 5. Під проблемою розуміють:**
  - а) Експериментальну чи теоретичну діяльність, направлену на отримання нових знань про основні закономірності будови;
  - б) Наявність особливих абстрактних об'єктів і зв'язуючих їх теоретичних законів, що створюються з метою опису;
  - в) Складну практичну чи теоретичну задачу, способи якої невідомі або відомі не повністю.
- 6. Методологія це:**
  - а) Систему принципів і способів організації та побудови теоретичної чи практичної діяльності;
  - б) Сукупність теоретичних положень про яку-небудь область явищ;
  - в) Систему визначення фактів, на основі яких можливо зробити висновки чи виявити недоліки і помилки;
- 7. Які найбільш відомі філософські методи ви знаєте?**
  - а) Загальні;
  - б) Діалектичні та метафізичні;
  - в) Культурні та практичні;
- 8. Моделі можуть бути:**
  - а) Соціальні, природні;
  - б) Фізичні, математичні, натуральні;
  - в) Основні, комплексні, практичні;
- 9. Опис - це:**
  - а) Фіксація ознак досліджуваного об'єкта, який встановлюється шляхом спостереження, зміни або експерименту;
  - б) Визначення кількісних співвідношень об'єктів дослідження чи параметрів;
  - в) Виділення єдиного, часткового із якого-небудь загального положення, руху думки від загальних тверджень;
- 10. До методів емпіричного рівня відносять:**
  - а) Порівняння та узагальнення;
  - б) Доказ та опис;
  - в) Спостереження експеримент;
- 11. Думка, яка відображає існування та необхідні ознаки певної кількості предметів або явищ це:**
  - а) Категорія;
  - б) Судження;
  - в) Поняття ;

- 12. Що розуміють під поняттям - положення яке відображає суспільний хід явищ:**
- а) Закон;
  - б) Аксиома;
  - в) Науковий закон;
- 13. Наукове ствердження, сформована думка це:**
- а) Вчення;
  - б) Положення;
  - в) Факт;
- 14. Що розуміють під поняттям – рух який лежить в основі усього:**
- а) Методика;
  - б) Методологія;
  - в) Діалектика;
- 15. Що розуміють під поняттям – думка в якій обговорюється або заперечується будь що:**
- а) Судження;
  - б) Поняття;
  - в) Аксиома;
- 16. Дрібне наукове завдання, яке відноситься до конкретної галузі наукового дослідження це:**
- а) Наукове відкриття;
  - б) Наукове питання;
  - в) Науковий дослід;
- 17. Певна кількість співвідношення об'єктів дослідження або параметрів які характеризують їх властивості це:**
- а) Рахунок;
  - б) Кількість;
  - в) Модель;
- 18. Що розуміють під поняттям – система теоретичних знань які об'єднують наукову ідею:**
- а) Концепція;
  - б) Ідея;
  - в) Вчення;
- 19. За тривалістю наукового дослідження можна виділити:**
- а) Довготривалі; короткотривалі;
  - б) Річні, піврічні;
  - в) Довготривалі, короткострокові;
- 20. Структуру теорії утворюють**
- а) Поняття, судження, закони;
  - б) Питання, знання, елементи;
  - в) Теорія, факти, знання;

## Варіант 1

### Питання

1. Дайте визначення предмету і сутності науки. Яка структура формування теорії?
2. Охарактеризуйте наукову школу, її ознаки.

### Тестове завдання

1. **Об'єкт дослідження це:**
  - а) Збір, аналіз;
  - б) Те, що вивчає конкретна наука;
  - в) Отримання знань про навколишнє середовище;
2. **Дайте визначення поняттю «Гіпотеза»:**
  - а) Потребуючі перевірки засоби о структурі вивчаємих об'єктів;
  - б) Наявність особливих абстрактних об'єктів ;
  - в) Вживання результатів фундаментальних наук;
3. **Ціль прикладних наук:**
  - а) Отримання знань про навколишнє середовище;
  - б) Пізнання закону і взаємодії структур природи;
  - в) Вживання результатів фундаментальних наук;
4. **Модель це:**
  - а) Зображення в зручній формі багато чисельної інформації про об'єкт;
  - б) Взаємодія різних елементів;
  - в) Сукупність даних організованих для ефективного придбання достовірної інформації;
5. **Які розрізняють методи моделювання:**
  - а) Дослідження та моделювання;
  - б) Фізична и модельована;
  - в) Чисельницька и дослідницька;
6. **Як класифікують науку:**
  - а) Чисельна та модельована;
  - б) Природна, суспільна и технічна;
  - в) Фізична і модельована;
7. **Теорія це:**
  - а) Система теоретичних поглядів;
  - б) Сукупність теоретичних положень;
  - в) Вчення про суспільний досвід;
8. **Який перший етап виконання роботи студентів**
  - а) Дослідницький етап;
  - б) Підготовчий;
  - в) Впровадження результатів;
9. **Дослідницький етап складається з:**
  - а) Систематичного вивчення літератури по темі;
  - б) Визначення композиції;
  - в) Впровадження результатів дослідження в практику;
10. **Концепція це:**
  - а) Наукове ствердження;
  - б) Схожі положення деякої галузі наук;



- в) Система теоретичних знань;
- 11. Суть поняття наукова проблема?**
  - а) Сукупність складних теоретичних або практичних задач;
  - б) Проблема в певній сфері наукової діяльності;
  - в) Аналізуюча галузь науки;
- 12. Тема-це...**
  - а) Наукова задача, яка охоплює визначену область наукового дослідження;
  - б) Це термін який включає певний розділ галузі науки ;
  - в) Це назва певної задачі;
- 13. Які види тем розрізняють?**
  - а) Теоретичні, загальні, наукові;
  - б) Теоретичні, практичні, змішані;
  - в) Теоретичні, практичні, навколишні;
- 14. Робоча програма-це...?**
  - а) Графік робочого розкладу;
  - б) Час виконання певної задачі працівником;
  - в) Це викладання загальної концепції дослідження відповідно з його цілями і гіпотезами;
- 15. Дайте визначення поняттю проблема?**
  - а) Сукупність важких теоретичних або практичних задач;
  - б) Це протиріччя між знаннями о потребах суспільства і незнанням шляхів і засобів їх задоволення;
  - в) Немає вірного варіанту відповіді;
- 16. Що розуміють під поняттям об'єкт дослідження?**
  - а) Це соціальне явище котре містить протиріччя і породжує проблемну ситуацію;
  - б) Постановка проблеми або теми;
  - в) Об'єкт або суб'єкт наукової діяльності;
- 17. Дайте визначення поняттю ціль дослідження?**
  - а) Це найбільш значні з точки зору практики чи теорії особливості об'єкта;
  - б) Вже існуючі знання чи поняття;
  - в) Це загальна його направленість на кінцевий результат;
- 18. У чому полягає суть поняття емпірична інтерпретація?**
  - а) Роз'яснення значень основних понять ;
  - б) Це визначення емпіричних значень основних теоретичних понять;
  - в) Розробка теоретичних досліджень в галузі "Інтерпретація";
- 19. Як ви розумієте поняття мета плану гіпотези?**
  - а) Визначення причинно-досліджуваних зв'язків в досліджуваному об'єкті ;
  - б) Основа спільного аналізу теоретичних та експериментальних досліджень;
  - в) Це теоретичні і експериментальні дані визначені під час досліджень в певній галузі;
- 20. Які вимоги висувають до теми наукової проблеми?**
  - а) Тема повинна бути актуальною, вирішувати нову наукову задачу, екологічно ефективно;
  - б) Тема повинна бути короткою, визначеною відповідно до галузі до якої вона відноситься;
  - в) Тема повинна бути загальним поняттям кратко визначеним;

## Варіант 2

### Питання

1. Схарактеризуйте пізнання, його види та структурні елементи.
2. Якими ознаками характеризується наукова діяльність?

### Тестове завдання

1. **Філософська методологія-це:**
  - а) Загальні принципи пізнання;
  - б) Вмістима загальна концепція;
  - в) Обидві відповіді вірні;
2. **Метод дослідження за допомогою якого вивчають явище або процес ділиться на складові елементи з метою вивчення кожного окремо називається:**
  - а) Синтез;
  - б) Методика;
  - в) Аналіз;
3. **Дія або система дій, що застосовується при виконанні будь-якої роботи, при здійсненні будь-чого це:**
  - а) Аналіз;
  - б) Спосіб;
  - в) Методика;
4. **Сукупність способів і засобів пізнання-це:**
  - а) Методика;
  - б) Діалектика;
  - в) Метафізика;
5. **Що розуміють під поняттям синтез:**
  - а) Метод дослідження,що передбачає абстрактне з'єднання складових частин або елементів вивчаємого об'єкту, його вивчення як єдиного цілого;
  - б) Сукупність способів і засобів пізнання;
  - в) Метод дослідження за допомогою якого вивчаємі явища або процес ділиться на складові елементи з метою вивчення кожного окремо;
6. **Рух думки від фактів, окремих випадків до загального положення-це:**
  - а) Дедукція;
  - б) Індукція;
  - в) Аналогія;
7. **Рух,що лежить в основі всього називається:**
  - а) Метафізика;
  - б) Методологія;
  - в) Діалектика;
8. **Фіксація ознаків досліджуваного об'єкту, які встановлюються шляхом спостереження, вимірювання або експерименту – це:**
  - а) Аналогія;
  - б) Опис;
  - в) Моделювання;
9. **Як називається один із основних способів отримання нових наукових знань?**
  - а) Експеримент;
  - б) Дослідження;

- в) Опис;
- 10. Як називається вивчення явищ за допомогою моделей:**
  - а) Порівняння;
  - б) Опис;
  - в) Моделювання;
- 11. Ціль наукового дослідження?**
  - а) Дослідження факторів довкілля і вплив їх на життєдіяльність людини;
  - б) Визначення конкретного об'єкту і достовірне дослідження його структури;
  - в) Розкриття і узагальнення різних наукових відкриттів;
- 12. Як Класифікують наукові дослідження?**
  - а) Загальні і загальнонаукові;
  - б) Фундаментальні і прикладні;
  - в) Цільові і матеріальні;
- 13. Наука включає такі рівні**
  - а) Теоретичний рівень, емпіричний рівень, організація знань;
  - б) Суспільний рівень, вільний рівень, логічний рівень;
  - в) Теоретичний рівень, знаменний рівень, одиничний рівень;
- 14. Яким вимогам повинна відповідати гіпотеза?**
  - а) Науковий доказ, правильність і чіткість, компетентність;
  - б) Складність, документальний доказ, дотримання наукових правил;
  - в) Ревалентність, перевіряємість, сумісність, простота;
- 15. Під проблемою розуміють:**
  - а) Експериментальну чи теоретичну діяльність, направлену на отримання нових знань про основні закономірності будови;
  - б) Наявність особливих абстрактних об'єктів і зв'язуючих їх теоретичних законів, що створюються з метою опису;
  - в) Складну практичну чи теоретичну задачу, способи якої невідомі або відомі не повністю;
- 16. Методологія це:**
  - а) Систему принципів і способів організації та побудови теоретичної чи практичної діяльності;
  - б) Сукупність теоретичних положень про яку-небудь область явищ;
  - в) Систему визначення фактів, на основі яких можливо зробити висновки чи виявити недоліки і помилки;
- 17. Які найбільш відомі філософські методи ви знаєте?**
  - а) Загальні;
  - б) Діалектичні та метафізичні;
  - в) Культурні та практичні;
- 18. Моделі можуть бути:**
  - а) Соціальні, природні;
  - б) Фізичні, математичні, натуральні;
  - в) Основні, комплексні, практичні;
- 19. Опис - це:**
  - а) Фіксація ознак досліджуваного об'єкта, який встановлюється шляхом спостереження, зміни або експерименту;

- б) Визначення кількісних співвідношень об'єктів дослідження чи параметрів;
  - в) Виділення єдиного, часткового із якого-небудь загального положення, руху думки від загальних тверджень;
- 20. До методів емпіричного рівня відносять:**
- а) Порівняння та узагальнення ;
  - б) Доказ та опис;
  - в) Спостереження експеримент;

### Варіант 3

#### Питання

1. Що таке об'єкт, предмет та фактори наукового дослідження?
2. Дайте визначення емпіричних завдань і методів дослідження.

#### Тестове завдання

1. Думка, яка відображає існування та необхідні ознаки певної кількості предметів або явищ це:
  - а) Категорія;
  - б) Судження;
  - в) Поняття ;
2. Що розуміють під поняттям - положення яке відображає суспільний хід явищ:
  - а) Закон;
  - б) Аксиома;
  - в) Науковий закон;
3. Наукове ствердження, сформована думка це:
  - а) Вчення;
  - б) Положення;
  - в) Факт;
4. Що розуміють під поняттям – рух який лежить в основі усього:
  - а) Методика;
  - б) Методологія;
  - в) Діалектика;
5. Що розуміють під поняттям – думка в якій обговорюється або заперечується будь що:
  - а) Судження;
  - б) Поняття;
  - в) Аксиома;
6. Дрібне наукове завдання, яке відноситься до конкретної галузі наукового дослідження це:
  - а) Наукове відкриття;
  - б) Наукове питання;
  - в) Науковий дослід;
7. Певна кількість співвідношення об'єктів дослідження або параметрів які характеризують їх властивості це:
  - а) Рахунок;

- б) Кількість;
- в) Модель;
- 8. Що розуміють під поняттям – система теоретичних знань які об'єднують наукову ідею:**
  - а) Концепція;
  - б) Ідея;
  - в) Вчення;
- 9. За тривалістю наукового дослідження можна виділити:**
  - а) Довготривалі; короткотривалі;
  - б) Річні, піврічні;
  - в) Довготривалі, короткострокові;
- 10. Структуру теорії утворюють**
  - а) Поняття; судження; закони;
  - б) Питання; знання; елементи;
  - в) Теорія; факти; знання;
- 11. Суть поняття наукова проблема?**
  - а) Сукупність складних теоретичних або практичних задач;
  - б) Проблема в певній сфері наукової діяльності;
  - в) Аналізуюча галузь науки;
- 12. Тема-це...**
  - а) Наукова задача, яка охоплює визначену область наукового дослідження;
  - б) Це термін який включає певний розділ галузі науки;
  - в) Це назва певної задачі;
- 13. Які види тем розрізняють?**
  - а) Теоретичні, загальні, наукові;
  - б) Теоретичні, практичні, змішані;
  - в) Теоретичні, практичні, навколишні;
- 14. Робоча програма-це...?**
  - а) Графік робочого розкладу;
  - б) Час виконання певної задачі працівником;
  - в) Це викладання загальної концепції дослідження відповідно з його цілями і гіпотезами;
- 15. Дайте визначення поняттю проблема?**
  - а) Сукупність важких теоретичних або практичних задач;
  - б) Це протиріччя між знаннями о потребах суспільства і незнанням шляхів і засобів їх задоволення;
  - в) Немає вірного варіанту відповіді;
- 16. Що розуміють під поняттям об'єкт дослідження?**
  - а) Це соціальне явище котре містить протиріччя і породжує проблемну ситуацію;
  - б) Постановка проблеми або теми;
  - в) Об'єкт або суб'єкт наукової діяльності;
- 17. Дайте визначення поняттю ціль дослідження?**
  - а) Це найбільш значні з точки зору практики чи теорії особливості об'єкта;
  - б) Вже існуючі знання чи поняття;
  - в) Це загальна його направленість на кінцевий результат;
- 18. У чому полягає суть поняття емпірична інтерпретація?**
  - а) Роз'яснення значень основних понять;

- б) Це визначення емпіричних значень основних теоретичних понять;
- в) Розробка теоретичних досліджень в галузі “Інтерпретація”;
- 19. Як ви розумієте поняття мета плану гіпотези?**
  - а) Визначення причинно-досліджуваних зв’язків в досліджуваному об’єкті;
  - б) Основа спільного аналізу теоретичних та експериментальних досліджень;
  - в) Це теоретичні і експериментальні дані визначені під час досліджень в певній галузі;
- 20. Які вимоги висувають до теми наукової проблеми?**
  - а) Тема повинна бути актуальною, вирішувати нову наукову задачу, екологічно ефективною;
  - б) Тема повинна бути короткою, визначеною відповідно до галузі до якої вона відноситься;
  - в) Тема повинна бути загальним поняттям кратко визначеним;

## Варіант 4

### Питання

1. Поняття про наукову інформацію. Види та ознаки наукової інформації.
2. Інформаційно-пошукова мова бібліотек УДК, ББК. Поняття та види каталогів.

### Тестове завдання

- 1. Об’єкт дослідження це:**
  - а) Збір, аналіз;
  - б) Те, що вивчає конкретна наука;
  - в) Отримання знань про навколишнє середовище;
- 2. Дайте визначення поняттю «Гіпотеза»:**
  - а) Потребуючі перевірки засоби о структурі вивчаємих об’єктів;
  - б) Наявність особливих абстрактних об’єктів;
  - в) Вживання результатів фундаментальних наук;
- 3. Ціль прикладних наук:**
  - а) Отримання знань про навколишнє середовище;
  - б) Пізнання закону і взаємодії структур природи;
  - в) Вживання результатів фундаментальних наук;
- 4. Модель це:**
  - а) Зображення в зручній формі багато чисельної інформації про об’єкт;
  - б) Взаємодія різних елементів;
  - в) Сукупність даних організованих для ефективного придбання достовірної інформації;
- 5. Які розрізняють методи моделювання:**
  - а) Дослідження та моделювання;
  - б) Фізична и модельована;
  - в) Чисельницька и дослідницька;
- 6. Як класифікують науку:**
  - а) Чисельна та модельована;
  - б) Природна, суспільна и технічна;
  - в) Фізична і модельована;

- 7. Теорія це:**
- а) Система теоретичних поглядів;
  - б) Сукупність теоретичних положень;
  - в) Вчення про суспільний досвід;
- 8. Який перший етап виконання роботи студентів**
- а) Дослідницький етап;
  - б) Підготовчий;
  - в) Впровадження результатів;
- 9. Дослідницький етап складається з:**
- а) Систематичного вивчення літератури по темі;
  - б) Визначення композиції;
  - в) Впровадження результатів дослідження в практику ;
- 10. Концепція це:**
- а) Наукове ствердження;
  - б) Схожі положення деякої галузі наук;
  - в) Система теоретичних знань;
- 11. Філософська методологія-це:**
- а) Загальні принципи пізнання;
  - б) Вмістима загальна концепція;
  - в) Обидві відповіді вірні;
- 12. Метод дослідження за допомогою якого вивчають явище або процес ділиться на складові елементи з метою вивчення кожного окремо називається:**
- а) Синтез;
  - б) Методика;
  - в) Аналіз;
- 13. Дія або система дій, що застосовується при виконанні будь-якої роботи,при здійсненні будь-чого це:**
- а) Аналіз;
  - б) Спосіб;
  - в) Методика;
- 14. Сукупність способів і засобів пізнання-це:**
- а) Методика;
  - б) Діалектика;
  - в) Метафізика;
- 15. Що розуміють під поняттям синтез:**
- а) Метод дослідження,що передбачає абстрактне з'єднання складових частин або елементів вивчаемого об'єкту, його вивчення як єдиного цілого;
  - б) Сукупність способів і засобів пізнання;
  - в) Метод дослідження за допомогою якого вивчаємі явища або процес ділиться на складові елементи з метою вивчення кожного окремо;
- 16. Рух думки від фактів, окремих випадків до загального положення-це:**
- а) Дедукція;
  - б) Індукція;
  - в) Аналогія;

17. **Рух, що лежить в основі всього називається:**
- а) Метафізика;
  - б) Методологія;
  - в) Діалектика;
18. **Фіксація ознак досліджуваного об'єкту, які встановлюються шляхом спостереження, вимірювання або експерименту – це:**
- а) Аналогія;
  - б) Опис;
  - в) Моделювання;
19. **Як називається один із основних способів отримання нових наукових знань?**
- а) Експеримент;
  - б) Дослідження;
  - в) Опис;
20. **Як називається вивчення явищ за допомогою моделей:**
- а) Порівняння;
  - б) Опис;
  - в) Моделювання;

## **Варіант 5**

### **Питання**

1. Наукова стаття, вимоги до її оформлення.
2. Що таке авторський, друкований та обліково-видавничий аркуш.

### **Тестове завдання**

1. **Суть поняття наукова проблема?**
  - а) Сукупність складних теоретичних або практичних задач;
  - б) Проблема в певній сфері наукової діяльності;
  - в) Аналізуюча галузь науки;
2. **Тема-це...**
  - а) Наукова задача, яка охоплює визначену область наукового дослідження;
  - б) Це термін який включає певний розділ галузі науки ;
  - в) Це назва певної задачі;
3. **Які види тем розрізняють?**
  - а) Теоретичні, загальні, наукові ;
  - б) Теоретичні, практичні, змішані;
  - в) Теоретичні, практичні, навколишні;
4. **Робоча програма-це...?**
  - а) Графік робочого розкладу;
  - б) Час виконання певної задачі працівником;
  - в) Це викладання загальної концепції дослідження відповідно з його цілями і гіпотезами;
5. **Дайте визначення поняттю проблема?**
  - а) Сукупність важких теоретичних або практичних задач;
  - б) Це протиріччя між знаннями о потребах суспільства і незнанням шляхів і засобів їх задоволення;
  - в) Немає вірного варіанту відповіді;



**6. Що розуміють під поняттям об'єкт дослідження?**

- а) Це соціальне явище котре містить протиріччя і породжує проблемну ситуацію;
- б) Постановка проблеми або теми;
- в) Об'єкт або суб'єкт наукової діяльності;

**7. Дайте визначення поняттю ціль дослідження?**

- а) Це найбільш значні з точки зору практики чи теорії особливості об'єкта ;
- б) Вже існуючи знання чи поняття;
- в) Це загальна його направленість на кінцевий результат;

**8. У чому полягає суть поняття емпірична інтерпретація?**

- а) Роз'яснення значень основних понять ;
- б) Це визначення емпіричних значень основних теоретичних понять;
- в) Розробка теоретичних досліджень в галузі "Інтерпретація";

**9. Як ви розумієте поняття мета плану гіпотези?**

- а) Визначення причинно-досліджуваних зв'язків в досліджуваному об'єкті ;
- б) Основа спільного аналізу теоретичних та експериментальних досліджень;
- в) Це теоретичні і експериментальні дані визначені під час досліджень в певній галузі;

**10. Які вимоги висувають до теми наукової проблеми?**

- а) Тема повинна бути актуальною, вирішувати нову наукову задачу, екологічно ефективною;
- б) Тема повинна бути короткою, визначеною відповідно до галузі до якої вона відноситься;
- в) Тема повинна бути загальним поняттям кратко визначеним;

**11. Об'єкт дослідження це:**

- а) Збір, аналіз;
- б) Те, що вивчає конкретна наука;
- в) Отримання знань про навколишнє середовище;

**12. Дайте визначення поняттю «Гіпотеза»:**

- а) Потребуючі перевірки засоби о структурі вивчаємих об'єктів;
- б) Наявність особливих абстрактних об'єктів;
- в) Вживання результатів фундаментальних наук;

**13. Ціль прикладних наук:**

- а) Отримання знань про навколишнє середовище;
- б) Пізнання закону і взаємодії структур природи;
- в) Вживання результатів фундаментальних наук;

**14. Модель це:**

- а) Зображення в зручній формі багато чисельної інформації про об'єкт;
- б) Взаємодія різних елементів;
- в) Сукупність даних організованих для ефективного придбання достовірної інформації;

**15. Які розрізняють методи моделювання:**

- а) Дослідження та моделювання;
- б) Фізична и модельована;
- в) Чисельницька и дослідницька;

**16. Як класифікують науку:**

- а) Чисельна та модельована;
- б) Природна, суспільна и технічна;
- в) Фізична і модельована;

**17. Теорія це:**

- а) Система теоретичних поглядів;
- б) Сукупність теоретичних положень;
- в) Вчення про суспільний досвід;

**18. Який перший етап виконання роботи студентів**

- а) Дослідницький етап;
- б) Підготовчий;
- в) Впровадження результатів;

**19. Дослідницький етап складається з:**

- а) Систематичного вивчення літератури по темі;
- б) Визначення композиції;
- в) Впровадження результатів дослідження в практику;

**20. Концепція це:**

- а) Наукове ствердження;
- б) Схожі положення деякої галузі наук;
- в) Система теоретичних знань;

## Варіант 6

### Питання

1. В чому особливості виконання дипломної роботи? Які основні вимоги до дипломної роботи?
2. Сутність організації наукової діяльності в вищому навчальному закладі.

### Тестове завдання

**1. Що розуміють під поняттям - положення яке відображає суспільний хід явищ:**

- а) Закон;
- б) Аксиома;
- в) Науковий закон;

**2. Наукове ствердження, сформована думка це:**

- а) Вчення;
- б) Положення;
- в) Факт;

**3. Що розуміють під поняттям – рух який лежить в основі усього:**

- а) Методика;
- б) Методологія;
- в) Діалектика;

**4. Що розуміють під поняттям – думка в якій обговорюється або заперечується будь що:**

- а) Судження;
- б) Поняття;
- в) Аксиома;

**5. Дрібне наукове завдання, яке відноситься до конкретної галузі наукового дослідження це:**

- а) Наукове відкриття;

- б) Наукове питання;
- в) Науковий дослід;
- 6. Певна кількість співвідношення об'єктів дослідження або параметрів які характеризують їх властивості це:**
  - а) Рахунок;
  - б) Кількість;
  - в) Модель;
- 7. Як Класифікують наукові дослідження?**
  - а) Загальні і загальнонаукові;
  - б) Фундаментальні і прикладні;
  - в) Цільові і матеріальні;
- 8. Наука включає такі рівні**
  - а) Теоретичний рівень, емпіричний рівень, організація знань;
  - б) Суспільний рівень, вільний рівень, логічний рівень;
  - в) Теоретичний рівень, знаменний рівень, одиничний рівень;
- 9. Яким вимогам повинна відповідати гіпотеза?**
  - а) Науковий доказ, правильність і чіткість, компетентність;
  - б) Складність, документальний доказ, дотримання наукових правил;
  - в) Ревалентність, перевіряємість, сумісність, простота;
- 10. Під проблемою розуміють:**
  - а) Експериментальну чи теоретичну діяльність, направлену на отримання нових знань про основні закономірності будови;
  - б) Наявність особливих абстрактних об'єктів і зв'язуючих їх теоретичних законів, що створюються з метою опису;
  - в) Складну практичну чи теоретичну задачу, способи якої невідомі або відомі не повністю;
- 11. Методологія це:**
  - а) Систему принципів і способів організації та побудови теоретичної чи практичної діяльності;
  - б) Сукупність теоретичних положень про яку-небудь область явищ;
  - в) Систему визначення фактів, на основі яких можливо зробити висновки чи виявити недоліки і помилки;
- 12. Які найбільш відомі філософські методи ви знаєте?**
  - а) Загальні;
  - б) Діалектичні та метафізичні;
  - в) Культурні та практичні;
- 13. Дайте визначення поняттю «Гіпотеза»:**
  - а) Потребуючі перевірки засоби о структурі вивчаємих об'єктів;
  - б) Наявність особливих абстрактних об'єктів;
  - в) Вживання результатів фундаментальних наук;
- 14. Ціль прикладних наук:**
  - а) Отримання знань про навколишнє середовище;
  - б) Пізнання закону і взаємодії структур природи;
  - в) Вживання результатів фундаментальних наук;
- 15. Модель це:**
  - а) Зображення в зручній формі багато чисельної інформації про об'єкт;

- б) Взаємодія різних елементів;
  - в) Сукупність даних організованих для ефективного придбання достовірної інформації;
- 16. Які розрізняють методи моделювання:**
- а) Дослідження та моделювання;
  - б) Фізична і модельована;
  - в) Чисельницька і дослідницька;
- 17. Як класифікують науку:**
- а) Чисельна та модельована;
  - б) Природна, суспільна і технічна;
  - в) Фізична і модельована;
- 18. Теорія це:**
- а) Система теоретичних поглядів;
  - б) Сукупність теоретичних положень;
  - в) Вчення про суспільний досвід;
- 19. Тема-це...**
- а) Наукова задача, яка охоплює визначену область наукового дослідження;
  - б) Це термін який включає певний розділ галузі науки ;
  - в) Це назва певної задачі;
- 20. Які види тем розрізняють?**
- а) Теоретичні, загальні, наукові;
  - б) Теоретичні, практичні, змішані;
  - в) Теоретичні, практичні, навколишні;

## Варіант 7

### Питання

1. Що таке об'єкт, предмет та фактори наукового дослідження? Які елементи відносяться до соціальних умов науки?
2. На яких підставах базуються аспекти взаємозв'язку і взаємодії наук?

### Тестове завдання

- 1. Робоча програма-це...?**
  - а) Графік робочого розкладу;
  - б) Час виконання певної задачі працівником;
  - в) Це викладання загальної концепції дослідження відповідно з його цілями і гіпотезами;
- 2. Дайте визначення поняттю проблема?**
  - а) Сукупність важких теоретичних або практичних задач;
  - б) Це протиріччя між знаннями о потребах суспільства і незнанням шляхів і засобів їх задоволення;
  - в) Немає вірного варіанту відповіді;
- 3. Що розуміють під поняттям об'єкт дослідження?**
  - а) Це соціальне явище котре містить протиріччя і породжує проблемну ситуацію;
  - б) Постановка проблеми або теми;

- в) Об'єкт або суб'єкт наукової діяльності;
- 4. Дайте визначення поняттю ціль дослідження?**
- а) Це найбільш значні з точки зору практики чи теорії особливості об'єкта;
- б) Вже існуючі знання чи поняття;
- в) Це загальна його направленість на кінцевий результат;
- 5. Метод дослідження за допомогою якого вивчають явище або процес ділиться на складові елементи з метою вивчення кожного окремо називається:**
- а) Синтез;
- б) Методика;
- в) Аналіз;
- 6. Дія або система дій, що застосовується при виконанні будь-якої роботи,при здійсненні будь-чого це:**
- а) Аналіз;
- б) Спосіб;
- в) Методика;
- 7. Сукупність способів і засобів пізнання-це:**
- а) Методика;
- б) Діалектика;
- в) Метафізика;
- 8. Що розуміють під поняттям синтез:**
- а) Метод дослідження,що передбачає абстрактне з'єднання складових частин або елементів вивчаемого об'єкту, його вивчення як єдиного цілого;
- б) Сукупність способів і засобів пізнання;
- в) Метод дослідження за допомогою якого вивчаемі явища або процес ділиться на складові елементи з метою вивчення кожного окремо;
- 9. Рух думки від фактів, окремих випадків до загального положення-це:**
- а) Дедукція;
- б) Індукція;
- в) Аналогія;
- 10. Рух,що лежить в основі всього називається:**
- а) Метафізика;
- б) Методологія;
- в) Діалектика;
- 11. У чому полягає суть поняття емпірична інтерпретація?**
- а) Роз'яснення значень основних понять;
- б) Це визначення емпіричних значень основних теоретичних понять;
- в) Розробка теоретичних досліджень в галузі "Інтерпретація";
- 12. Як ви розумієте поняття мета плану гіпотези?**
- а) Визначення причинно-досліджуваних зв'язків в досліджуваному об'єкті;
- б) Основа спільного аналізу теоретичних та експериментальних досліджень;
- в) Це теоретичні і експериментальні дані визначені під час досліджень в певній галузі;
- 13. Які вимоги висувають до теми наукової проблеми?**
- а) Тема повинна бути актуальною,вирішувати нову наукову задачу,екологічно ефективною;
- б) Тема повинна бути короткою,визначеною відповідно до галузі до якої вона відноситься;
- в) Тема повинна бути загальним поняттям кратко визначеним;

- 14. Який перший етап виконання роботи студентів**
- Дослідницький етап;
  - Підготовчий;
  - Впровадження результатів;
- 15. Дослідницький етап складається з:**
- Систематичного вивчення літератури по темі;
  - Визначення композиції;
  - Впровадження результатів дослідження в практику;
- 16. Концепція це:**
- Наукове ствердження;
  - Схожі положення деякої галузі наук;
  - Система теоретичних знань;
- 17. Певна кількість співвідношення об'єктів дослідження або параметрів які характеризують їх властивості це:**
- Рахунок;
  - Кількість;
  - Модель;
- 18. Що розуміють під поняттям – система теоретичних знань які об'єднують наукову ідею:**
- Концепція;
  - Ідея;
  - Вчення;
- 19. За тривалістю наукового дослідження можна виділити:**
- Довготривалі; короткотривалі;
  - Річні, піврічні;
  - Довготривалі, короткострокові;
- 20. Структуру теорії утворюють**
- Поняття; судження; закони;
  - Питання; знання; елементи;
  - Теорія; факти; знання;

## Варіант 8

### Питання

- Хто вперше пов'язав науку з людською діяльністю? Що відноситься до трудової діяльності?
- На які групи поділяється наука за предметом і методами дослідження? Які основні галузі науки Вам відомі?

### Тестове завдання

- Моделі можуть бути:**
  - Соціальні, природні;
  - Фізичні, математичні, натуральні;
  - Основні, комплексні, практичні;
- Опис - це:**
  - Фіксація ознак досліджуваного об'єкта, який встановлюється шляхом

- спостереження, зміни або експерименту;
- б) Визначення кількісних співвідношень об'єктів дослідження чи параметрів;
- в) Виділення єдиного, часткового із якого-небудь загального положення, руху думки від загальних тверджень;
- 3. До методів емпіричного рівня відносять:**
- а) Порівняння та узагальнення;
- б) Доказ та опис;
- в) Спостереження експеримент;
- 4. Думка, яка відображає існування та необхідні ознаки певної кількості предметів або явищ це:**
- а) Категорія;
- б) Судження;
- в) Поняття;
- 5. Що розуміють під поняттям - положення яке відображає суспільний хід явищ:**
- а) Закон;
- б) Аксиома;
- в) Науковий закон;
- 6. Наукове ствердження, сформована думка це:**
- а) Вчення;
- б) Положення;
- в) Факт;
- 7. Що розуміють під поняттям – рух який лежить в основі усього:**
- а) Методика;
- б) Методологія;
- в) Діалектика;
- 8. Об'єкт дослідження це:**
- а) Збір, аналіз;
- б) Те, що вивчає конкретна наука;
- в) Отримання знань про навколишнє середовище;
- 9. Дайте визначення поняттю «Гіпотеза»:**
- а) Потребуючі перевірки засоби о структурі вивчаємих об'єктів;
- б) Наявність особливих абстрактних об'єктів ;
- в) Вживання результатів фундаментальних наук;
- 10. Ціль прикладних наук:**
- а) Отримання знань про навколишнє середовище;
- б) Пізнання закону і взаємодії структур природи;
- в) Вживання результатів фундаментальних наук;
- 11. Модель це:**
- а) Зображення в зручній формі багато чисельної інформації про об'єкт;
- б) Взаємодія різних елементів;
- в) Сукупність даних організованих для ефективного придбання достовірної інформації;
- 12. Суть поняття наукова проблема?**
- а) Сукупність складних теоретичних або практичних задач;
- б) Проблема в певній сфері наукової діяльності;
- в) Аналізуюча галузь науки;
- 13. Тема-це...**
- а) Наукова задача, яка охоплює визначену область наукового дослідження;

- б) Це термін який включає певний розділ галузі науки ;
- в) Це назва певної задачі;
- 14. Які види тем розрізняють?**
  - а) Теоретичні, загальні, наукові;
  - б) Теоретичні, практичні, змішані;
  - в) Теоретичні, практичні, навколишні;
- 15. Робоча програма-це...?**
  - а) Графік робочого розкладу;
  - б) Час виконання певної задачі працівником;
  - в) Це викладання загальної концепції дослідження відповідно з його цілями і гіпотезами;
- 16. Філософська методологія-це:**
  - а) Загальні принципи пізнання;
  - б) Вмістима загальна концепція;
  - в) Обидві відповіді вірні;
- 17. Метод дослідження за допомогою якого вивчають явище або процес ділиться на складові елементи з метою вивчення кожного окремо називається:**
  - а) Синтез;
  - б) Методика;
  - в) Аналіз;
- 18. Дія або система дій, що застосовується при виконанні будь-якої роботи,при здійсненні будь-чого це:**
  - а) Аналіз;
  - б) Спосіб;
  - в) Методика;
- 19. Сукупність способів і засобів пізнання-це:**
  - а) Методика;
  - б) Діалектика;
  - в) Метафізика;
- 20. Що розуміють під поняттям синтез:**
  - а) Метод дослідження,що передбачає абстрактне з'єднання складових частин або елементів вивчаемого об'єкту, його вивчення як єдиного цілого;
  - б) Сукупність способів і засобів пізнання;
  - в) Метод дослідження за допомогою якого вивчаємі явища або процес ділиться на складові елементи з метою вивчення кожного окремо;

## Варіант 9

### Питання

1. Яку функцію виконує філософська (фундаментальна) методологія? Які методи застосовують на емпіричному і теоретичному рівнях дослідження?
2. Що таке абстрагування? Які етапи проходить абстрагування? Види абстракції.

### Тестове завдання

1. Рух думки від фактів, окремих випадків до загального положення-це:
  - а) Дедукція;



- б) Індукція;
- в) Аналогія;
- 2. Рух, що лежить в основі всього називається:**
- а) Метафізика;
- б) Методологія;
- в) Діалектика;
- 3. Фіксація ознак досліджуваного об'єкту, які встановлюються шляхом спостереження, вимірювання або експерименту – це:**
- а) Аналогія;
- б) Опис;
- в) Моделювання;
- 4. Як називається один із основних способів отримання нових наукових знань?**
- а) Експеримент;
- б) Дослідження;
- в) Опис;
- 5. Як називається вивчення явищ за допомогою моделей:**
- а) Порівняння;
- б) Опис;
- в) Моделювання;
- 6. Що розуміють під поняттям об'єкт дослідження?**
- а) Це соціальне явище котре містить протиріччя і породжує проблемну ситуацію;
- б) Постановка проблеми або теми;
- в) Об'єкт або суб'єкт наукової діяльності;
- 7. Дайте визначення поняттю ціль дослідження?**
- а) Це найбільш значні з точки зору практики чи теорії особливості об'єкта;
- б) Вже існуючі знання чи поняття;
- в) Це загальна його направленість на кінцевий результат;
- 8. У чому полягає суть поняття емпірична інтерпретація?**
- а) Роз'яснення значень основних понять;
- б) Це визначення емпіричних значень основних теоретичних понять;
- в) Розробка теоретичних досліджень в галузі "Інтерпретація";
- 9. Як ви розумієте поняття мета плану гіпотези?**
- а) Визначення причинно-досліджуваних зв'язків в досліджуваному об'єкті;
- б) Основа спільного аналізу теоретичних та експериментальних досліджень;
- в) Це теоретичні і експериментальні дані визначені під час досліджень в певній галузі;
- 10. Які вимоги висувають до теми наукової проблеми?**
- а) Тема повинна бути актуальною, вирішувати нову наукову задачу, екологічно ефективно;
- б) Тема повинна бути короткою, визначеною відповідно до галузі до якої вона відноситься;
- в) Тема повинна бути загальним поняттям кратко визначеним;
- 11. Як класифікують науку:**
- а) Чисельна та модельована;
- б) Природна, суспільна и технічна;
- в) Фізична і модельована;
- 12. Теорія це:**
- а) Система теоретичних поглядів;
- б) Сукупність теоретичних положень;

- в) Вчення про суспільний досвід;
- 13. Який перший етап виконання роботи студентів**
  - а) Дослідницький етап;
  - б) Підготовчий;
  - в) Впровадження результатів;
- 14. Дослідницький етап складається з:**
  - а) Систематичного вивчення літератури по темі;
  - б) Визначення композиції;
  - в) Впровадження результатів дослідження в практику;
- 15. Концепція це:**
  - а) Наукове ствердження;
  - б) Схожі положення деякої галузі наук;
  - в) Система теоретичних знань;
- 16. Дрібне наукове завдання, яке відноситься до конкретної галузі наукового дослідження це:**
  - а) Наукове відкриття;
  - б) Наукове питання;
  - в) Науковий дослід;
- 17. Певна кількість співвідношення об'єктів дослідження або параметрів які характеризують їх властивості це:**
  - а) Рахунок;
  - б) Кількість;
  - в) Модель;
- 18. Що розуміють під поняттям – система теоретичних знань які об'єднують наукову ідею:**
  - а) Концепція;
  - б) Ідея;
  - в) Вчення;
- 19. За тривалістю наукового дослідження можна виділити:**
  - а) Довготривалі; короткотривалі;
  - б) Річні, піврічні;
  - в) Довготривалі, короткострокові;
- 20. Структуру теорії утворюють**
  - а) Поняття; судження; закони;
  - б) Питання; знання; елементи;
  - в) Теорія; факти; знання;

## 5 ОРГАНІЗАЦІЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Контроль поточних знань студентів виконується на базі модульно-накопичувальної системи організації навчання та організується у відповідності з чинним «Положенням про організацію поточного контролю знань студентів заочної форми навчання ОДЕКУ. Підсумковим контролем є залік.

Модульно-накопичувальна система оцінки знань студентів включає:

- *Систему оцінювання самостійної роботи студента у міжсесійний період (ОМ).*

Вона передбачає перевірку контрольної роботи, яке студент виконує у міжсесійний період. Кількісна оцінка за роботу визначається з урахуванням терміну надання робіт на перевірку (на протязі семестру, перед початком заліково-екзаменаційної сесії, безпосередньо перед датою контролюючого заходу), обсягу виконання робіт та глибини розкриття наданих питань, а також оформлення робіт.

Максимальний бал, що може одержати студент за контрольну роботу складає 100 балів.

Зарахована контрольна робота свідчить про те, що студент одержав сумарну оцінку не менше 60 балів, тобто не менше 60% від максимальної суми в 100 балів. Не зарахована контрольна робота свідчить про те, що студент одержав сумарну оцінку меншу за 60 балів, в цьому випадку вона повертається на доробку.

Зарахована контрольна робота є допуском до здачі заліку.

- *Систему оцінювання самостійної роботи студента під час аудиторних занять (ОЗЕ).*

Для оцінки ступеня засвоєння основних положень теоретичних розділів дисципліни передбачається написання письмової контрольної роботи, а для оцінки засвоєння практичної частини – виконання практичних робіт, які охоплюють основні питання практичного розділу дисципліни. Кількісна оцінка за цей вид роботи визначається з урахуванням ритмічності роботи студента на протязі занять, повноти розкриття тем, якості розрахунків, достовірності одержаних висновків, а також результати захисту наданих завдань.

Максимальна оцінка роботи студента під час заліково-екзаменаційної сесії складає 100 балів: оцінка знань теоретичних розділів дисципліни – 50 балів, оцінка за практичні модулі – по 50 балів.

Студент вважається допущеним до заходу підсумкового контролю з навчальної дисципліни, якщо він виконав всі види робіт поточного контролю, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни і набрав за накопичувальною системою суму балів не менше 50% від максимально можливої за дисципліну, своєчасно виконав міжсесійну контрольну роботу.

- *Кількісну оцінку заходу підсумкового контролю (ОПК).*

Цей захід передбачає оцінювання результатів заліку, який виконується в період заліково-екзаменаційної сесії.

Заліковий білет формується у вигляді тестових завдань закритого типу, тобто формується по всьому переліку питань з навчальної дисципліни і містить 20 запитань. Студент повинен вибрати правильну відповідь з декількох запропонованих відповідей у запитанні.

Загальна залікова оцінка (бал успішності) еквівалентна відсотку правильних відповідей із загального обсягу питань екзаменаційного білету (максимальна кількість балів – 100 балів).

*- Систему накопичувальної підсумкової оцінки засвоєння студентами навчальної дисципліни.*

Студент пише залікову контрольну роботу, а інтегральна оцінка (В) по дисципліні розраховується за формулою

$$B = 0,75 \times OЗ + 0,25 \times OЗКР,$$

де ОЗ – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) за змістовними модулями;

ОЗКР – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) залікової контрольної роботи.

Студент, який не має на початок заліково-екзаменаційної сесії заборгованості по дисципліні отримує якісну оцінку (В – 60 % та більше «зараховано» або В <60% «не зараховано»), якщо має на останній день семестру інтегральну суму балів поточного контролю, достатню (60% та більше) для отримання позитивної оцінки, та не менше 50% від максимально можливої суми балів за залікову контрольну роботу.

Додаток

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
Навчально-консультаційний центр заочної освіти

**Контрольна робота № \_\_\_\_\_**

по \_\_\_\_\_ варіант \_\_\_\_\_  
(назва дисципліни)

студент \_\_\_\_\_ курсу, спеціальність \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
(прізвище, ім'я, по батькові)

Студентський квиток № \_\_\_\_\_

Електронна адреса \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

«\_\_» \_\_\_\_\_ 2018р.

П.І.Б. студен та	Дата отримання завдання СРС	Дати виконання етапів КР по РП							П.І.Б. Підпис виклада ча
	НКЦ/кафедра/виклада ч/мережа Internet	Дати фактичного виконання							
1.									

Дата реєстрування контрольної роботи в НКЦ \_\_\_\_\_ печать

Дата реєстрування контрольної роботи на кафедрі \_\_\_\_\_

Результати оцінювання контрольної роботи викладачем за шкалою ВНЗ,  
національною шкалою та шкалою ECTS

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ**  
**для самостійної роботи студентів**  
**та виконання контрольної роботи**  
**з дисципліни**  
**МЕТОДИКА ДОСЛІДНОЇ СПРАВИ У РИБНИЦТВІ**

Укладачі: Біляков І.В.  
Безик К.І.

---

Підписано до друку \_\_\_\_\_. Формат 60x84 / 16. Папір офсетний.  
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 9,0  
Тираж 50 прим. Зам. №

Надруковано з готового оригінал – макета

Одеський державний екологічний університет  
65016, м. Одеса, вул. Львівська, 15.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ  
для самостійної роботи студентів  
та виконання контрольної роботи  
з дисципліни  
МЕТОДИКА ДОСЛІДНОЇ СПРАВИ У РИБНИЦТВІ**

Спеціальність **“Водні біоресурси та аквакультура”**  
*Заочна форма навчання*

**“УЗГОДЖЕНО”**  
У навчально-консультаційному центрі

**Одеса -2019**